

گزارشی از آیین ۱۰ ساله در مسجد امام سجاد (ع) برای پوشیدن لباس عزا

اذن ورود به محرم، زیر سایه والدین شهدا

حمیده صفائی یک شب مانده به آغاز ماه محرم، بعد از نماز مغرب و عشا، صحن و سرای مسجد امام سجاد (ع) در محله سجاد حال و هوایی متفاوت دارد. صدای مداحی و بوی گلاب در فضا پیچیده است و زمزمه «حی علی العزاء» پیر غلامان، نمازگزاران را به پیششواز ماه عزای سیدالشهدا (ع) فرامی خواند.

در بخش برادران، نوجوانان و جوانان به صف هستند تا با همراهی غلامرضا محمدی مفرد، پدر شهید جواد محمدی مفرد، پیراهن مشکی برتن کنند. در بخش بانوان نیز دختران نوجوان و جوان منتظر ایستاده اند تا مادر شهید خلیل ظفر روسری های مشکی را بر سرشان بگذارد؛ آیینی که یک دهه است به عنوان یکی از سنت های معنوی این مسجد برگزار می شود و پیوند نسل جوان با فرهنگ عاشورا را زنده نگه می دارد.

دختران زیر لب می خوانند می پرسیم، در جمله ای کوتاه می گوید: از خدایم خواهم جوان ها عاقبت به خیر شوند. دستان لرزان او که روسری های مشکی را مرتب می کند، خود گویای معنای این دعاست؛ داعیایی برای نسلی که می خواهد در سایه نام سیدالشهدا (ع) مسیر زندگی اش را پیدا کند.

سنتی که با همت جوانان زنده مانده است

عضو هیئت امنای مسجد امام سجاد (ع) نیز می گوید: حدود یک دهه است که این مراسم در مسجد ما برگزار می شود. بیشتر کارهای آن هم به همت جوانان و نوجوانان محله اجرایی می شود. سید حسین عابدی با اشاره به حضور پر شور نسل جدید در برنامه های محرم می افزاید: هر چه داریم از محرم داریم. همین «یا حسین (ع)» گفتن جوان ها است که آینده شان را می سازد و باعث می شود این مسیر در محله ادامه پیدا کند.

نماینده جوانان در شورای اجتماعی محله سجاد، درباره فلسفه این مراسم می گوید: در فرهنگ محلی ما، دست پدر شهید دست خیر و برکت است. وقتی پدر شهید، یقه پیراهن جوانی را مرتب می کند یا لباس مشکی بر تنش می پوشاند، برای او دعای خیر و عاقبت به خیری به همراه دارد.

حسین صادقی ادامه می دهد: بیشتر جوان ها فقط برای پوشیدن لباس در صف نمی ایستند؛ ما برای گرفتن دعای خیر پدر شهید و شروع عزاداری با برکت او به مسجد آمده ایم.

می دهیم از جنس دنیا نیست؛ این یک تبلیغ معنوی و اخروی برای زنده نگه داشتن یاد و راه امام حسین (ع) است. به گفته این پدر شهید، پوشیدن لباس سیاه تنها یک تغییر ظاهری نیست. او ادامه می دهد: وقتی جوان ها را می بینم که با این شوق در صف ایستاده اند تا لباس مشکی بپوشند، یقین دارم که آن ها اعلام می کنند که سر بازان امام حسین (ع) هستند و می خواهند در این مسیر باقی بمانند.

محمدی مفرد حضور پر شور نسل جدید در مسجد را نشانه زنده بودن مکتب عاشورایی می داند و می گوید: این سیاه پوشی و آماده کردن مسجد، نوعی اعلام آمادگی برای آغاز محرم است؛ یعنی می خواهیم به اربابمان بگوییم جوانان محله سجاد هنوز پای این پرچم ایستاده اند. او در پایان یاد کرد داعیایی برای جوانان محله می گوید: تنها آرزویم این است که همه مسلمان بمانیم و مسلمانان از دنیا برویم؛ با تقوا زندگی کنیم و پیوند خود را با اهل بیت (ع) حفظ کنیم.

ارثیه مادری برای دختران محله

در بخش بانوان مسجد نیز حال و هوایی مشابه جریان دارد. مادر شهید خلیل ظفر که روی ویلچر نشسته است، با حوصله روسری های مشکی را بر سر دختران نوجوان و جوان می اندازد و گره می زند؛ همان دستانی که سال ها پیش، بند پوتین فرزندش را برای رفتن به جبهه محکم کرده بود.

او توان گفت و گوی طولانی ندارد. اما وقتی از او درباره داعیایی که برای

انتقال باورها از بزرگ ترها به جوانان

پس از نماز مغرب و عشا و پیش از آغاز رسمی مراسم، نوحه خوانی فضای مسجد را پر کرده است؛ نوجوانانی که با لباس های رنگی وارد شده اند، دقایقی بعد با پیراهن های مشکی از صف خارج می شوند. نگاه های پرشوق کودکانی که با لباس در دست منتظرند نوبتشان برسد، نشان می دهد این سنت قدیمی هنوز در قلب محله سجاد زنده است. این مراسم که به همت جوانان و نمازگزاران مسجد برگزار شده است، نشان از پیوندی دارد که در محله های قدیمی شهر میان نسل ها برقرار شده است؛ در این پیوند باورها و آیین ها از بزرگ ترها به جوان ترها منتقل می شود.

زنده نگه داشتن یاد و راه امام حسین (ع)

وقتی غلامرضا محمدی مفرد روی صندلی می نشیند، صفی از نوجوانان و جوانان مقابلش شکل می گیرد. با صدای بلند مداحی، حال و هوای خاصی در مسجد جریان می یابد؛ مردی که روزی فرزندش را در راه آرمان های حسینی بدرقه کرده بود، حالا با دستان پدران، دکمه های پیراهن مشکی نسل تازه محله را می بندد و آن ها را برای رسیدن محرم آماده می کند.

پدر شهید مفرد درباره فلسفه این آیین می گوید: هر کار پسندیده ای در این دنیا به نوعی تبلیغ نیاز دارد. اما تبلیغی که ما برای محرم انجام

